



Vlaanderen vergeet wie zijn geheugen bewaart

6/10/2026

Vorige week stonden ze voor het eerst in onze lokalen: de nieuwe lichting studenten Informatiebeheer. Ze vormen een bonte doorsnede van de samenleving, net als het publiek dat ze straks zullen helpen. En ze kozen allemaal voor een vak dat Vlaanderen nodig heeft, in bibliotheken, archieven en erfgoedinstellingen. Enkele dagen later kregen ze een koude douche. Vlaanderen halveert de middelen van heel wat archieven. De landelijke erfgoedbibliotheken verliezen hun steun volledig. Met amper drie maanden om zich aan te passen, kan geen enkele instelling zo'n gat opvullen. Bij drie provinciale erfgoedinstellingen in Oost-Vlaanderen verdwijnen zelfs alle werkingsmiddelen. Die instellingen hebben de middelen nochtans hard nodig, enkel en alleen om te blijven bestaan. Wat zeggen we nu tegen wie heel bewust voor het vak gekozen heeft?



Het werk ligt klaar. Duizenden foto's, manuscripten en objecten wachten op iemand die ze beschrijft en vindbaar maakt. Vorig jaar startten we nog een nieuwe afstudeerrichting, [Erfgoedregistratie](#), omdat de sector om vakmensen schreeuwt. Die vraag is niet verdwenen. Het geld wel.

Wij beloven onze studenten dat ze dit vak niet uit een handboek leren, maar op de werkvloer. Hun stage mentoren zijn precies de mensen van wie de job nu op de tocht staat. Een archief dat de helft van zijn middelen kwijt is, heeft geen tijd voor een stagiair en geen plaats voor een afgestudeerde. De keten is kort: minder middelen, minder stages, minder vacatures, minder mensen die nog voor dit vak durven te kiezen. Binnen tien jaar zoekt Vlaanderen dan opnieuw de vakmensen die het vandaag laat gaan.

Informatie is overal, de weg ernaartoe niet

Nooit was er zoveel informatie. Een chatbot geeft in een seconde een antwoord. Maar klopt het? Waar komt het vandaan? Wie een oude akte zoekt, een bron wil checken of verdwaalt in een databank, heeft geen algoritme nodig, maar een mens. Iemand die de drempel laag houdt en de weg wijst, ook aan wie nog nooit een archief binnenstapte.

Dat leren onze studenten. Ze worden informatieprofessionals, maar ook kritische burgers die bronnen wegen. Velen kiezen precies daarom voor dit vak: ze geloven in een sociaal Vlaanderen, waar de digitale drempel

omlaag gaat en waar iedereen welkom is. In een samenleving vol desinformatie zijn zulke informatiecoaches harder nodig dan ooit.

En precies dat sneuvelt nu. Een sector die moet afslanken, trekt zich terug op het strikt noodzakelijke: bewaren en beheren. Het geheugen blijft misschien intact, maar achter een gesloten deur.

Onzichtbaar is niet overbodig

Brussel toont wat er op het spel staat. Vanaf volgend jaar krijgen de 19 gemeenten 30 procent minder Vlaamse steun voor hun Nederlandstalige cultuurbeleid en bibliotheken. Voor veel anderstalige Brusselaars is de bibliotheek de plek waar ze het Nederlands leren gebruiken. Ze kunnen er zonder drempel binnenlopen, oefenen en vragen stellen. Daar staan informatiecoaches die hen daarbij begeleiden. En die coaches, die leiden wij op.

De Boekentoren in Gent, de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience in Antwerpen en de Openbare Bibliotheek Brugge, waar onder meer het Guido Gezellearchief gehuisvest is, verliezen samen een miljoen euro per jaar. De UGent spreekt niet van een beperkte besparing, maar van het volledig wegvallen van de middelen waarmee ze oude manuscripten bewaart, inventariseert en toegankelijk maakt voor onderzoekers en het publiek.

In haar eigen visienota schrijft minister Gennez nochtans dat het werk achter de schermen langdurig en specialistisch is, en fundamenteel voor de hele werking: “Zonder registratiewerk is digitale ontsluiting oppervlakkig”. Ze waarschuwt ook dat dat kernwerk het snelst onder druk komt wanneer de financiering vooral naar de zichtbare output kijkt. Wat ze zelf beschreef, gebeurt nu dus.

Nochtans heeft dat onzichtbare werk een gezicht. Het zijn onze studenten die leren registreren, inventariseren, bewaren, beschrijven. De minister noemt hun werk fundamenteel. Toch bespaart ze op de instellingen waar ze straks aan de slag gaan.

Tegelijk zegt de minister dat ze vol inzet op cultuur op school. Terecht: daar leren kinderen dat cultuur en erfgoed ertoe doen. Maar wie daar later zijn vak van wil maken, krijgt te horen dat er geen geld meer voor is. Vlaanderen wekt de goesting, en zet wie er gevolg aan geeft in de kou.

Wat we onze studenten wél willen zeggen

We willen onze studenten niet vertellen dat ze de verkeerde keuze maakten. We willen hen vertellen dat ze nodig zijn: om het geheugen van Vlaanderen te bewaren, en om het open te houden voor iedereen die er de weg naar zoekt. Dat kan alleen als er straks nog archieven en bibliotheken zijn waar ze dat werk kunnen doen.

Daarom vragen we de Vlaamse regering niet om geen keuzes te maken, wel om ze anders te maken. Ga met de sector na waar het echt anders kan, in plaats van blind te halveren. En geef wie voor dit vak kiest ook de kans om het uit te oefenen. Zorg dat we straks ons geheugen niet kwijt zijn.

Mark Verbeke (opleidingshoofd), Philippe De Pauw – Waterschoot (teamleader), Patrick Vanden Berghe, Jowyn Vandeputte, Stijn Meersseman, Luk Vanlanduyt, Geert Vermeiren, Marjolein Van Speybroeck, Marie Verstaen, Nele Van de Walle, Leen Bultinck en Jade Corbeij (docenten) van het graduaat [Informatiebeheer](#) aan Arteveldehogeschool.

Arteveldehogeschool

[Home](#)

[Bij ons studeren](#)

Informatie voor

[Voor alumni](#)

[Voor bedrijven en organisaties](#)

Opleidingen

[Afstandsonderwijs](#)

[Bachelor](#)

Snel naar

[AHS QS](#)

[Evenementen](#)